

PIKTORIALISMI SUOMALAISISSA KOKOELMISSA

SOFIA LAHTI, SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO
KUVA-ARKISTOPÄIVÄT 2021

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEON KOKOELMISSA

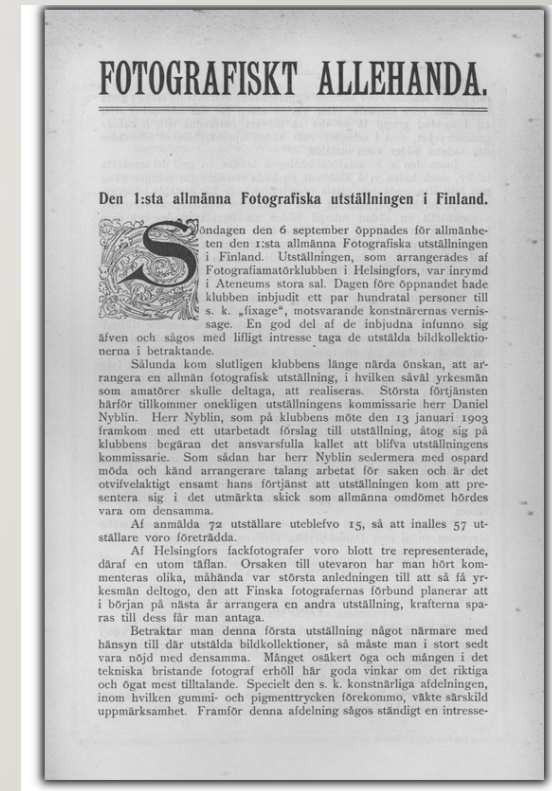
- Yli tuhat piktorialistista vedosta n. 1900 – 1950
 - Amatörfotografklubbenin kokoelma
 - Alfred Nybom
 - Fritz Englund
 - Oiva Kallio
- Noin sata autochrome-väridiaa
- Aikalaisjulkaisuja

Wladimir Schohin, 1907: Asetelma

KARTOITUKSEN VAIHEET

- Piktorialismi-ilmion hahmottaminen kirjallisuuden, keskustelujen ja omien kokoelmien kautta
- Omien kokoelmien piktorialististen vedosten konservointi, digitointi ja luetteloinnin täydennys
- Museoposti-kysely ja suoria tiedusteluja muille museoille sekä yksityisille

TIETOJA ANTOIVAT:

- Turun museokeskus
- Vapriikki
- Helsingin kaupunginmuseo
- Kansallismuseo
- Hangon museo
- Espoon kaupunginmuseo
- Lahden museot
- Helsingin yliopistomuseo
- Metsästysmuseo
- Teatterimuseo
- Sibelius-museo
- 4 yksityiskokoelmaa

- **KIITOS avusta!**

- Ei vastauksia taidemuseoilta
- Suomesta puuttuvat 1900-luvun alun äveriäät valokuvan keräilijät, jollaisten kokoelmiin esim. Norjan Preus Museumin ja Ruotsi Moderna Museetin varhaisen valokuvan kokoelmat perustuvat

TUNNISTUKSEN HAASTEITA

- Vedoksia ei aina ole helppo tunnistaa valokuviksi:
- Ne voivat muistuttaa grafiikkaa tai maalauksia (pelkistetty kuvapinta, painolaatan reunan jälki, epätavalliset sävyt, suuret kehykset)
- Vedosten pinta ei ole sileän kiiltävä kuten valokuvilla perinteisesti, vaan karhean matta

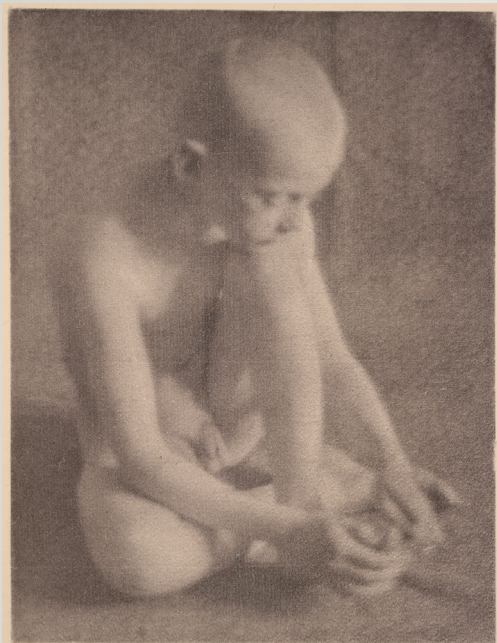

Johannes Schalin, 1904:
Auransilta

Alfred Nybom, 1905:
Hedwig Dohm

PIKTORIALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ

Aarne Pietinen, 1924: Tikku
varpaassa

- Pehmeäpiirtoisuus, grafiikkamaisuus
- Alastonkuvat, viittaukset antiikin kulttuuriin

PIKTORIALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ

Alfred Nybom, 1903: Nybomin palkittu näyttelykokonaisuus Ensimmäisessä yleisessä valokuvanäyttelyssä 1903

- Kookkaat vedokset ja komea kehystys
- Tavanomaisista studiomuotokuvista poikkeavat poseeraukset ja rajaukset

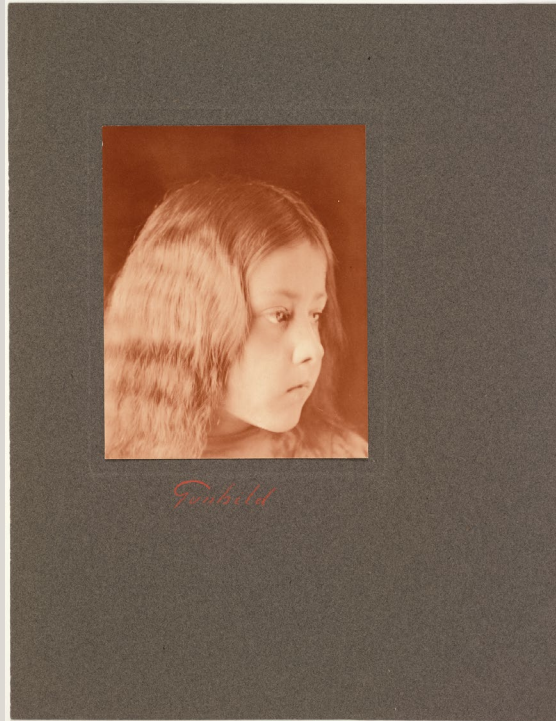
PIKTORIALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ

Arvi Hanste, 1947: Depression

- ”Tunteelliset” maisemat, erityisesti muhkeat pilvet
- Signeeraus ja teosnimi

PIKTORIALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ

Fritz Englund, 1903: Gunhild

- Pohjustus ja tekstaatio osana ilmaisu

PIKTORIALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ

Oiva Kallio, 1923: Madonna

- Symbolistiset hahmot, inspiraatiota maalaustaiteen teemoista

PIKTORIALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ

Fritz Englund, 1908: Kangasala

- Sävytykset, impressionismi

PIKTORIALISMI – VALOKUVATAITEEN SYNTY

TUTKIMUSHANKE > KIRJA JA NÄYTTELY TAMMIKUUSSA 2022

- **PIKTORIALISMIN MUOTOUTUMINEN**

- 1. Aatteita jalommasta valokuvasta – piktorialismin suuntaviivoja Suomessa 1897–1930
Max Fritze
- 2. Kotimaista, kansainvälistä – suomalaisten piktorialistien kansainvälinen toiminta 1889–1919
Anni Wallenius
- **KEITÄ OLIVAT PIKTORIALISTIT?**
- 3. Kuka amatööri, kuka ammattilainen?
Max Fritze
- 4. Naiset piktorialismin tekijöinä
Sofia Lahti
- 5. Helsingistä Berliiniin – Alfred Nybomin matka piktorialistiseksi valokuvaajaksi 1900-luvun alussa
Julia Kartesalo
- 6. Totuudennäkijä
Max Fritze
- 7. Wladimir Schohin, mestarivedostajan kadonneet kuvat & Wladimir Schohin värivalokuvaajana
Maria Faarinen
- 8. Walter Jakobsson ja varjoiset kumat
Sofia Lahti & Jane Vuorinen
- 9. Fritz Englund ammensi aiheita ja ilmaisua kuvataiteen perinnöstä
Maria Faarinen

- 10. Siri Fischer-Schnéevoigt: ateljeekuvaaja ja valokuvataiteilija
Sofia Lahti
- 11. Väinö Donnerin valööritaju
Sofia Lahti
- 12. Arvi Hanste – piktorialismin perinteen jatkaja
Maria Faarinen
- 13. Oiva Kallio: Arvoituksellinen bromiöljyvirtuoosi
Max Fritze

- **PIKTORIALISTINEN KATSE**

- 14. ”Muotokuva huoneessa” – piktorialismi ja kotivalokuvaus
Minna Ijäs
- 15. Piktorialismia postitse? Taidevalokuvan pienet suuret ihanteet
Harri Kalha

- **PIKTORIALISMIN MATERIAALISET ULOTTUVUUDET**

- 16. ”Omituiset taulunpuitteet.” Esittämisen käytännöt suomalaisen piktorialismin alkuvuosina
Sofia Lahti
- 17. Piktorialistiset valokuvat museoesineinä
Jane Vuorinen
- 18. Valokuvatyyppeiden tunnistaminen materiaalianalytiikan avulla
Seppo Hornytzkyj, Riitta Koskivirta, Laura Sallas, Hanne Tikkala

PIKTORIALISTINAISIA

- Siri Fischer-Schnéevoigt
- Nancy Pietinen
- Ester Harkio
- Liisa Vesa
- Wivi Grönroos
- Nadežda Schohin

Nancy Pietinen:
Akti II, 1940-luku.

Siri Fischer-Schnéevoigt:
kasvotutkielma, 1906. Painettu
julkaisussa Colour Photography 1908,
s. 40.

Nadežda Schohin
vedostusvälineiden
ääressä. Kuva: Wladimir
Schohin, 1920-luku.